

LEGAL UPDATE

25 kilometergrens in stikstofberekeningen doorstaat de toets van de Afdeling

Datum: 11 april 2023

Er is weer wat meer zekerheid in een ingewikkeld stikstofdossier: de rekenafstand van 25 kilometer om stikstofneerslag als gevolg van een individueel project te berekenen in AERIUS houdt stand bij de Afdeling. Stikstof buiten die straal, hoeft niet te worden toegerekend aan een individueel project. Dit blijkt uit de tussenuitspraak van 5 april 2023 van de Afdeling in de zaak over het Tracébesluit A15/A12 Ressen-Oudbroeken (ViA15). De uitspraak geeft nog geen duidelijkheid over de vraag of de A15 kan worden doorgetrokken. Daar zal de Afdeling later in haar einduitspraak over oordelen.

Waarom een tussenuitspraak over de rekenafstand van 25 kilometer?

Vanwege het grote maatschappelijke belang heeft de Afdeling ervoor gekozen om in een tussenuitspraak een oordeel te geven over de rekenafstand van 25 kilometer (en het gebruik van het rekenmodel SRM2+). De rekenafstand wordt namelijk sinds januari 2022 gebruikt voor alle stikstofveroorzakende projecten. Een oordeel over de aanvaardbaarheid daarvan is daarom niet alleen voor deze zaak van belang, maar voor veel (grote) projecten waarbij stikstof wordt uitgestoten.

Aanleiding van de uitspraak

Het is niet de eerste keer dat het over de rekenafstand in de AERIUS Calculator gaat. Eerder werd stikstofneerslag als gevolg van wegverkeer 'afgekapt' op een afstand van 5 km. Er werd dan geen rekening gehouden met stikstofneerslag van een project buiten die grens. De Afdeling overwoog in haar tussenuitspraak van 20 januari 2021 ([ECLI:NL:RVS:2021:105](#)) dat die rekenafstand niet toereikend was gemotiveerd (zie hierover ook onze [eerdere Legal Update](#)). Nadien heeft het kabinet besloten om een rekenafstand van 25 kilometer aan te houden. Tot aan de uitspraak van 5 april 2023 was echter onduidelijk of deze rekenafstand in overeenstemming is met Europees recht.

25 kilometergrens en rekenmodel SRM2+

AERIUS Calculator wordt gebruikt om te berekenen hoeveel stikstofdepositie een individueel project veroorzaakt op beschermde natuur. Voor wegverkeer worden in AERIUS Calculator twee rekenmodellen gebruikt: SRM2+ (voor het berekenen van stikstofdepositie binnen 5 kilometer) en OPS (voor het berekenen van stikstofdepositie binnen 5-25 kilometer). De Afdeling overweegt dat voor het rekenmodel SRM2+ voldoende is onderbouwd dat het model is gebaseerd op de 'beste wetenschappelijke kennis' en dus voldoet aan de eisen die het Europese recht daaraan stelt. Ook de rekenafstand van 25 km houdt om die reden stand. De Afdeling overweegt in dat verband dat elk rekenmodel een grens heeft waarbuiten geen wetenschappelijk betrouwbare uitspraken meer gedaan kunnen worden.

Stikstofdeposities buiten 25 kilometer

Stikstof die buiten de grens van 25 kilometer op Natura 2000-gebied terecht komt, hoeft niet te worden betrokken in de effectbeoordeling van een individueel project. Dat betekent niet dat deze stikstof niet relevant is. Die stikstof maakt namelijk deel uit van de totale stikstof die op onze natuur terecht komt. De overheid moet ervoor zorgen dat de natuur als gevolg daarvan niet verslechtert (o.g.v. artikel 6 lid 1 en 2 Habitatrichtlijn), maar dat is in eerste instantie niet de verantwoordelijkheid van een initiatiefnemer van een individueel project.

Hoe nu verder?

Er kan worden gediscussieerd over of de natuur nu profiteert van het oordeel van de Afdeling. Of de A15 daadwerkelijk kan worden verbreed moet eveneens nog blijken. Voor nu is in elk geval duidelijk hoe stikstofeffecten moeten worden berekend.

Dit is een Legal Update van Mathilde Van Velzen-de Boer en Jaike Moes.

Voor meer informatie:

Mathilde van Velzen-de Boer

+31 30 25 95 521

mathildevanvelzen@vbk.nl

Jaike Moes

+31 30 25 95 521

jaikemoes@vbk.nl